

Till:

Länsstyrelsen Kalmar län
Miljöprövningsdelegationen
391 86 Kalmar

ANSÖKAN OM TILLSTÅND ENLIGT 9 KAP. MILJÖBALKEN FÖR UPPFÖRANDE OCH DRIFT AV VINDKRAFTSANLÄGGNING, HULTSFREDS KOMMUN

SÖKANDEN

Sökande: Njordr AB, org.nr 559214-5923 ("Bolaget")
Adress: Vårfrugatan 13
745 34 Enköping
Kontaktperson: Niclas Erkenstål
Tel: +46 708 204 621
E-post: niclas.erkenstal@njordr.no

SAKEN

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för uppförande och drift m.m. av en vindkraftsanläggning vid Aspeland i Hultsfreds kommun, Kalmar län - verksamhetskod 40.90.

1 YRKANDEN

Bolaget ansöker om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken att, inom det ansökningsområde som framgår av Bilaga 1, på fastigheterna Tillingeby 6:1, Stora Aby 23:10, Stora Aby 23:11, Stora Aby 7:7 i Hultsfreds kommun, Kalmar län, uppföra och driva en gruppstation för vindkraft med tolv vindkraftverk med tillhörande anläggningar, vägar och annan infrastruktur, kringutrustning och liknande.

Bolaget hemställer vidare att miljöprövningsdelegationen ska:

1. godkänna den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen, Bilaga 3 och bestämma att miljöbedömningen kan slutföras;
2. bestämma att tillståndet gäller i 40 år efter det att verksamheten har satts i gång;

3. meddela villkor i enlighet med förslag i avsnitt 2 nedan; samt
4. bestämma igångsättningstiden till tio (10 år) från laga kraftvunnet tillstånd.

2 FÖRSLAG TILL VILLKOR

Bolaget föreslår att följande villkor för det ansökta tillståndet beslutas av miljöprövningsdelegationen.

1. Om inte annat följer av detta beslut ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad Bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Respektive vindkraftverk får ha en totalhöjd om maximalt 270 meter.
3. Respektive vindkraftverk centrumpunkt ska placeras inom en radie om maximalt 100 meter från respektive vindkraftverksposition enligt Bilaga 1.
4. Verken ska ges en enhetlig utformning och diskret färgsättning.
5. Förstärkning/breddning och nyanläggning av väg samt kabeldragning ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
6. Bolaget ska lämna in en skriftlig arbets- och tidplan till tillsynsmyndigheten senast sex veckor innan byggnads- och anläggningsarbetena påbörjas.
7. Bolaget ska senast sex veckor efter det att anläggningsarbetena är slutförda anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Temporärt nyttjade markytor under anläggningstiden, såsom upplags- och uppställningsplatser, ska återställas snarast möjligt och senast ett år efter att anläggningsarbetet i sin helhet avslutats.
8. För de positioner och verk som slutligen väljs ska en buller- och skuggberäkning för hela vindkraftsanläggning utföras och inges till tillsynsmyndigheten innan fundamenten anläggs.
9. Buller från vindkraftverken får inte under någon del av dygnet överskrida ekvivalent ljudnivå 40 dB(A) vid bostäder.

Den ekvivalenta ljudnivån ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar eller genom immissionsmätningar. Kontroll kommer att utföras inom ett år från det att vindkraftsanläggningen tagits i drift. Kontroll ska därefter ske så snart det föreligger förändringar i verksamheten som kan medföra ökade ljudnivåer.
10. Om bostäder på grund av vindkraftsanläggningen exponeras för lågfrekvent buller som ger upphov till överskridanden inomhus av följande värden, ska bolaget genomföra bullerbegränsande åtgärder.

<i>Tersband (Hz)</i>	<i>Ljudtrycksnivå (dB)</i>
31,5	56
40	49
50	43
63	42
80	40
100	38
125	36
160	34
200	32

Målet för åtgärderna ska vara att uppnå en ljudnivå inomhus som inte överskrider dessa värden. Åtgärderna ska vidtas endast om kostnaderna är rimliga med hänsyn till bostadens standard, värde och användning samt med hänsyn till den effekt som uppnås. Åtgärderna ska utformas och utföras i samråd med fastighetsägaren.

Tillsynsmyndigheten bemyndigas att vid oenighet mellan bolaget och fastighetsägaren bestämma vilka åtgärder som ska vidtas för respektive fastighet. Åtgärderna ska vidtas inom två år efter det att förhållandena som motiverar åtgärderna inträtt. Vid förekommande tvistighet ska åtgärderna vara vidtagna inom ett år från det att avgörandet har vunnit laga kraft.

11. Verksamheten ska begränsas så att den inte ger upphov till faktisk rörlig skuggtid överstigande 8 timmar per år vid störningskänslig plats vid bostäder. Som störningskänslig plats räknas uteplats, eller en yta på 25 kvadratmeter, som används för t.ex. rekreation, vila eller arbete i anslutning till bostäder.

Kontroll av villkor ska utföras genom att den faktiska skuggtiden beräknas och/eller mäts för de bostäder som teoretiskt kan utsättas för rörliga skuggor överstigande 8 timmar per år.

12. I anslutning till vindkraftverken ska det finnas varningsskyltar som innehåller information om risk för nedfall av snö och is från vindkraftverken.
13. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras på sådant sätt att eventuellt läckage inte kan förorena mark eller yt- och grundvatten.
14. Hinderbelysning ska regleras ned till den vid varje tidpunkt lägsta tillåtna intensitetsnivån och den lägsta frekvens som medges enligt Transportstyrelsens regelverk. Hinderbelysningen ska så långt möjligt synkroniseras inom anläggningen för att undvika störningar i omgivningen.
15. Vindkraftverk nr 2, 4, 5, 6 och 9 ska stängas av när medelvindhastigheten under 10 minuter är lägre än 6 m/s vid verkets nav och när temperaturen överstiger 14 °C vid verkets nav. Detta gäller från solnedgång till soluppgång under perioden 15 juli till 15 september.

16. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram, som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Förslag till kontrollprogram ska upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten. Förslag i den del det avser anläggningsarbeten ska inges till tillsynsmyndigheten senast sex veckor innan arbetena påbörjas. I övriga delar ska förslag till kontrollprogram inges till tillsynsmyndigheten inom tre månader efter det att det första vindkraftverket tagits i drift.
17. Anmälan, omfattande arbets- och tidplan för återställning av området, ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex veckor innan vindkraftverk (enstaka eller alla) permanent tas ur drift.

Delegation

Bolaget föreslår att miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att besluta om

- 1) Omfattningen av återställning efter anläggningsarbeten enligt villkor 7, och
- 2) Godkännande av arbets- och tidplan för återställning av området enligt villkor 17.

2.1 Ekonomisk säkerhet

Bolaget föreslår att följande föreskrift rörande ekonomisk säkerhet beslutas i tillståndet:

Bolaget ska ställa ekonomisk säkerhet med 1 695 000 kr per uppfört vindkraftverk för efterbehandling och andra återställningskostnader. Säkerheten ska ställas i sin helhet för varje verk som uppförs och driftsätts. Säkerheten ska godkännas av miljöprövningsdelegationen innan anläggningsarbetena för respektive verk påbörjas.

3 BAKGRUND

3.1 Vindkraftens roll i samhället

Världen befinner sig i en klimatkris som enligt forskningen kommer att accelerera under kommande år och årtionden. De globala koldioxidutsläppen måste halveras fram till 2030 om vi ska kunna begränsa temperaturökningen till 1,5 grader.

Riksdagen antog 2018 målet om 100 procent förnybar elproduktion år 2040. Vidare ska Sverige senast 2045 inte längre ha några nettoutsläpp av växthusgaser (Regeringen, 2017). För att klara omställningen måste även en energieffektivisering och en storskalig utbyggnad av förnybar energiproduktion komma till stånd, och här utgör vindkraften en viktig pusselbit.

I januari 2022 tog Regeringen fram en elektrifieringsstrategi med syfte att kunna lägga grunden för att realisera en omfattande elektrifiering som bidrar till att klimatmålen nås. I den beskrivs hur Energimyndigheten och Svenska kraftnät har redovisat flera långsiktiga scenarier om utvecklingen av elsystemet till 2045 med olika nivåer på den

framtida elanvändningen. Scenarierna med den högsta elektrifieringsgraden från Svenska kraftnät och från Energimyndigheten pekar på en möjlig fördubbling av elbehovet, från dagens cirka 140 TWh till omkring 280 TWh 2045. Omkring 75 procent av det ökade elbehovet bedöms komma från elektrifiering i industrin, där enbart planerna på fossilfri järn- och ståltillverkning kan innebära ett ökat elbehov på 75–80 TWh till 2045 (Regeringen, 2022).

Den senaste rapporten från FN:s klimatpanel IPCC (2022) innehåller den skarpaste varning hittills från FN om klimatförändringarnas katastrofala påverkan på människor och ekosystem. Mer än tre miljarder människor är mycket sårbara när klimatet förändras och effekterna kommer tidigare än vad forskarna räknat med.

En utbyggnad av vindkraft som tar hänsyn till omgivande miljö ligger i linje med miljöbalkens hushållningsbestämmelser och bidrar direkt eller indirekt till uppfyllandet av de flesta av de 16 nationella miljökvalitetsmålen.

I den nationella strategin för en hållbar vindkraftsutbyggnad betonar Naturvårdsverket och Energimyndigheten vindkraftens betydelse för att nå målet om en minskad klimatpåverkan.

De båda myndigheterna vill bygga ut den landbaserade vindkraften till 80 TWh, nästan ett trefaldigande jämfört med de 28 TWh som fanns i produktion år 2021. En sådan utbyggnad kan minska utsläppen av koldioxid med cirka 31 miljoner ton, antingen genom elektrifiering av transportsektorn och industrin i Sverige eller genomlexport som ersätter fossilkraft på kontinenten. Det motsvarar mer än två tredjedelar av Sveriges nuvarande territoriella utsläpp.

Landbaserad vindkraft är det kraftslag som kan byggas ut snabbast och till lägst kostnad, och därmed bidra till omfattande och omedelbara utsläppsminskningar. Det gör vindkraftsutbyggnaden avgörande för att nå Sveriges klimat- och energimål.

Aspeland vindkraftsanläggning kan producera 0,3 TWh el och bidra till att möta Hultsfreds och Kalmar läns ökande behov av el, samt minska utsläppen av växthusgaser med cirka 180 000 ton om året – dubbelt så mycket som de totala utsläppen i Hultsfred.

En vindkraftsanläggning vid Aspeland kan också bidra till Kalmar läns utbyggnadsbehov av vindkraft. Enligt Energimyndigheten och Naturvårdsverket bör vindkraften i Kalmar öka från 1,1 TWh till 3,0 TWh. Aspeland elproduktion motsvarar 16 procent av länets återstående utbyggnadsbehov.

Som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen, Bilaga 3, har Mark- och miljööverdomstolen i domskäl angett:

- att vindkraft är i linje med miljömålen och utgör en viktig förnybar energikälla;
- att förnybar energi är av starkt allmänintresse såväl nationellt som inom EU;
- att förnybar energi är viktigt för att nå de krav som ställs på Sverige med anledning av EU:s klimatåtagande;

- att vindkraft underlättar att nå de energipolitiska målen och kan bidra till hållbar utveckling;
- att vindkraft minskar utsläppen vilket är värdefullt då global temperaturökning bör motverkas samt
- att växthuseffekten kan minskas med ökad elexport/minskad elimport.

En vindkraftsanläggning vid Aspeland ligger helt i linje med dessa domslut i Mark- och miljööverdomstolen och kan bli ett viktigt bidrag både till Sveriges nationella strategi för en hållbar vindkraftsutbyggnad och till elektrifieringen och klimatomställningen.

3.2 Sökanden

Bolaget och den koncern Bolaget ingår i (Njordr-gruppen) utvecklar, bygger och förvaltar förnybar kraftproduktion. Inom storskalig landbaserad vindkraft har Njordr-gruppen genom sin verksamhet i Norge, Finland och Sverige de senaste två åren påbörjat utveckling av flera större vindkraftsanläggningar. Njordr AS, moderbolag till Bolaget, har som en del i detta lämnat in tre koncessionsansökningar till den norska tillståndsmyndigheten, NVE. Bolaget utvecklar ett antal vindkraftsprojekt i Sverige. Njordr-gruppen har för närvarande verksamhet i Sverige, Norge och Finland.

3.3 Ansökans omfattning och avgränsning

Denna ansökan omfattar uppförande, drift och avveckling av en gruppstation för vindkraftverk.

Ansökan omfattar inte nätanslutning till överliggande nät, men interna nät inom området omfattas av denna ansökan. Ansökan omfattar dessutom anläggande och upprustning av vägar, uppförande av servicebyggnader, montage- och kranplatser och uppställningsytor och liknande nödvändiga för vindkraftsanläggningen.

Sökanden bedömer att gruppstationen för vindkraft som omfattas av denna ansökan inte kommer att konstrueras på ett sätt som kräver tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Om anmälningspliktig vattenverksamhet blir aktuell kommer sådan verksamhet vid behov att anmälas till tillsynsmyndigheten.

Byggnationen av vindkraftsparken kommer att behöva krossmaterial. I den översiktliga projektering som gjorts har sökanden ännu ej tagit ställning till hur projektet i detalj ska förses med krossmaterial. Bolaget strävar efter att nyttja sprängmassor från projektområdet så långt möjligt. I det fall ytterligare material erfordras kommer det att tas från en närliggande bergtäkt, såsom till exempel Målilla och Rosenvik. För det fall krossning, betongtillverkning eller eventuell täktverksamhet kommer att utövas inom ansökningsområdet ska, om så erfordras, separat anmälan eller ansökan göras för dessa verksamheter.

Åtgärder som vidtas inom strandskyddat område ska prövas i ansökningsprocessen. Någon särskild strandskyddsdispens kommer därför inte att behöva inhämtas.

3.4 Icke-teknisk sammanfattning

En icke-teknisk sammanfattning av verksamheten återfinns på sidan 6 till Miljökonsekvensbeskrivningen, Bilaga 3 (nedan ”MKB”).

4 VERKSAMHETSBESKRIVNING

4.1 Områdesbeskrivning

4.1.1 Projektområdet

Projektområdet utgör en yta på cirka 700 hektar och ligger inom Hultsfreds kommun, se Bilaga 1. Det är inom detta område där den ansökta verksamheten avses förläggas. Det faktiska ianspråktagandet av mark utgör dock enbart en begränsad del av projektområdet. Bolaget har namngett det aktuella vindkraftsprojektet Aspeland.

Hultsfred är kommunens huvudort och ligger cirka tolv kilometer norr om projektområdet. Sammanhållen bebyggelse i närheten av projektområdet utgörs av tätorten Målilla belägen cirka två kilometer nordväst om projektområdet, samt samhällena Rosenfors och Ämmenäs, belägna cirka 1-1,5 kilometer väster om projektområdet.

Markanvändningen inom projektområdet domineras av skogsbruk.

I avsnitt 4.2 i MKB beskrivs bygden kring projektområdet ytterligare.

4.1.2 Vindförhållanden

Projektområdet har goda förutsättningar för vindkraft avseende vindförhållanden med en årsmedelvind på 7,7 m/s vid navhöjd.

4.1.3 Anslutning till elnät

Hur anslutningen av vindparken till det regionala elnätet ska ske utreds för närvarande. Huvudalternativet är att en ny 132 kV luftledning anläggs åt sydväst till Virserum. Denna anslutningspunkt är gynnsam ur ett tekniskt perspektiv och E.ON bedömer att tillräcklig kapacitet finns i detta område. En förprojektering har startats upp av E.ON, där möjliga ledningssträckningar utreds. Anslutningsledningen från vindkraftsanläggningen till (preliminärt) Virserum är koncessionspliktig enligt ellagen och kommer att behandlas i ett separat koncessionsärende. Den slutliga utformningen av ledningen bestäms av det nätbolag som söker koncessionen.

4.1.4 Planförhållanden

Det föreslagna projektområdet är inte detaljplanlagt.

I Hultsfreds kommuns gällande översiktsplan anges ett antal områden som ”Områden utan andra direkt motstående intressen till vindkraft tillsammans med bra vindförhållanden (Prioritet 1)” samt ”Områden utan andra direkt motstående intressen till

vindkraft (Prioritet 2)”. Projektområdet är i sin helhet placerat inom områden som är utpekade som Prioritet 1 och 2.

Enligt kommunens nyligen framtagna vindbruksplan, som varit ute på samråd men ej ännu antagits, är det aktuella projektområdet beläget helt inom ett område som är utpekade som klass 1. Klass 1 är de områden i kommunen som bedöms ha störst potential för vindkraftsetablering och där det inte bedöms finnas några kända intressekonflikter.

Det anges också i gällande översiktsplan att vindkraftverk över 150 meter ger anledning att ha ett ännu högre skyddsavstånd än de avstånd som använts i beräkningarna till den nuvarande vindkartan i översiktsplanen. Detta beror inte enbart på att de syns och hörs över ett större avstånd än lägre vindkraftverk, utan också på grund av den kraftigare hinderbelysning som används vid högre verk jämfört med lägre. I den nya vindbruksplanen för Hultsfreds kommun anges det att avstånd inte får understiga fem gånger verkets totalhöjd till bostad för stora verk över 150 meter samt för grupper av vindkraftverk. Med hänsyn till den föreslagna vindbruksplanen tillämpas således ett skyddsavstånd på 1 350 meter för de planerade verken inom projektområdet.

Projektområdet sammanfaller inte med något annat utpekade intresse i översiktsplanen. Vidare ligger projektområdet långt från andra av Hultsfred kommun utpekade områden, såsom Stora Hammarsjöområdet (tre kilometer nordväst om Målilla). Stora Hammarsjöområdet är ett större opåverkat område som även är utpekade som riksintresse för friluftslivet.

Bedömningen är att en vindkraftsetablering inom projektområdet kan göras och är förenlig med gällande kommunala planer.

4.1.5 *Bebyggelse m.m.*

Projektområdet domineras helt av skogsbruk. Markanvändningen är karaktäristisk för området öster om Målilla och inom projektområdet har skogsbruk sannolikt bedrivits under lång tid.

Inom projektområdet finns inte någon bebyggelse, med undantag av en jaktstuga som bara används för tillfälliga övernattningar såsom vid jakt.

Vägnätet inom projektområdet är relativt omfattande och i huvudsak av god standard. Flertalet vägar brukas idag av tunga fordon i samband med uttag av timmer. Genom södra delen går en vandringsled till sjön Norrlången. Utöver denna finns inga vandringsleder eller cykelvägar i projektområdet. Projektområdet berör ingen jordbruksmark.

Sammanhållen bebyggelse i närheten av projektområdet utgörs av samhällena Rosenfors och Ämmenäs, belägna cirka 1-1,5 kilometer väst om projektområdet. Inga större tätorter ligger inom tio kilometer från projektområdet. Sammantaget bor det cirka 3 361 personer fördelade på mindre samhällen inom tio kilometer från projektområdet.

4.1.6 *Riksintressen och skyddade områden*

I stort sett hela projektområdet berör ett utpekade riksintresse för skyddade vattendrag, Emån med tillhörande käll- och biflöden. I övrigt berörs inga utpekade riksintressen eller andra skyddade områden av projektområdet.

Emåns vattensystem, väster om projektområdet, är utpekade både som riksintresse för naturvård och är skyddade som Natura 2000-område. Emådalens dalgångsbygd är utpekade som riksintresse för kulturmiljövård med en mångfald av väl sammanhållna miljöer som visar på Emåns långvariga och stora betydelse för kulturlandskapets utveckling.

Drygt två kilometer norr om projektområdet finns Hagelsrum bruks- och storgårdsmiljö som är utpekade som ett riksintresse för kulturmiljövård. Hammarsjöområdet, vars sydöstra hörn ligger cirka tre kilometer nordväst om projektområdet, är utpekade som riksintresse för friluftsliv och här är vanliga aktiviteter bland annat orientering, ridning och övernattnings/tältning.

Bedömda miljökonsekvenser redovisas nedan.

4.1.7 *Vindkraftsetableringar i närområdet*

Den planerade vindkraftsanläggningen ligger på relativt stort avstånd från närmaste vindkraftsverk. Vindkraftsanläggning Fröreda är belägen 17 kilometer väster om projektområdet och har varit i drift sedan 2016. Söder om projektområdet finns två vindkraftsverk uppförda i Rynningsnäs (11 km) och ett vindkraftsverk i Skräplinge (7 km).

5 TEKNISK BESKRIVNING

En teknisk beskrivning som redovisar principer för funktion och utformning av anläggningen samt dess uppförande ges i Bilaga 2.

6 MILJÖPÅVERKAN OCH SKYDDSÅTGÄRDER

6.1 Miljökonsekvenser

I MKB beskrivs konsekvenser av den planerade verksamheten enligt ansökan.

Sammanfattningsvis konstateras i MKB avsnitt 7 att utifrån sammanställningen av konsekvensbedömningen för respektive temaavsnitt i avsnitt 6 i MKB kan konstateras att för miljöaspekterna klimat- och miljöeffekter och naturresurser är konsekvenserna positiva. För övriga miljöaspekter bedöms små negativa eller obetydliga konsekvenser uppstå till följd av ansökt vindkraftsanläggning.

En utbyggnad av ansökt vindkraftsanläggning inom projektområdet förväntas medföra ett betydande tillskott till den förnybara elproduktionen i Sverige. Förutsatt att elproduktionen från vindkraft ersätter el framställd genom fossila bränslen och vissa biobränslen medför vindkraften minskade utsläpp av koldioxid, svaveldioxid och kväveoxider. Därmed bidrar vindkraften till att uppfylla flera av de nationella och internationella miljömålen.

Ansökt vindkraftsanläggning är lokaliserad till ett område som utgörs av skog där aktivt skogsbruk bedrivs. Denna skogsmark utgör inte längre någon orörd, helt naturlig miljö. Men ett eventuellt ingrepp i något av de identifierade naturvärdesobjekten skulle kunna innebära en irreversibel skada på värdefulla naturmiljöer och ett minskat livsutrymme för de arter som lever där. Det är därför av stor vikt att de naturvärdesobjekt som har identifierats inom området bevaras intakta och skyddsåtgärderna innebär att delar av projektområdet inte kan användas för vindkraftsetablering. Givet att de skyddsåtgärder som beskrivs i avsnitt 6.4.1 Naturmiljö i MKB vidtas är bedömningen att konsekvenserna för naturmiljöer av betydelse för biologisk mångfald blir små. Vidare görs bedömningen att en vindkraftsetablering inom projektområdet endast medför en liten negativ konsekvens på fåglar och fladdermöss. För övriga fridlysta arter och andra naturvårdsintressanta arter bedöms konsekvenserna bli obetydliga.

Projektområdet ligger i ett skogtäckt, kuperat landskap med dalgångar och höjder. Detta medför att platserna varifrån man kommer att kunna se vindparken är begränsade. Vidare är landskapet generellt glesbebyggt. Fotomontagen är gjorda för de platser närmast vindparken där människor bor. De visar att vindparken bedöms medföra en liten till obetydlig förändring i de flesta fallen. Förändringen sker i ett storskaligt landskap med skog som är intensivt brukad och därmed påverkad av människan i hög grad, vilket gör att vindparken kontrasterar mindre mot denna än mot en mer småskalig landskapstyp. Skogen och terrängen gör att vindparkens synbarhet är begränsad. Landskapet är glesbefolkat vilket gör att få människor kommer att få en förändrad landskapsbild, de flesta i obetydlig eller liten grad, ett fåtal i måttlig grad och i hög grad. Sammantaget bedöms därför ansökt vindpark medföra en liten förändring av landskapsbilden. Avståndet till omgivande vindparker medför att begränsade kumulativa effekter på landskapsbilden bedöms uppstå.

Gällande praxis för ljud vid ljudkänsliga punkter under driftskedet kommer att uppfyllas. Kontroll av efterlevnad av villkor sker efter att vindkraftverken uppförts för att säkerställa att villkoren uppfylls. Konsekvensen bedöms därmed bli obetydlig.

Rekommenderade värden gällande skuggbildning från rörliga skuggor kommer att uppfyllas genom verksamhetens föreslagna åtagande. Om rekommenderade värden riskerar att överskridas enligt nya beräkningar för slutlig layout kommer vindkraftverken att utrustas så att de stängs av i enlighet med angiven skyddsåtgärd. Konsekvenserna bedöms därmed bli obetydliga.

Ansökt vindkraftsanläggnings negativa miljökonsekvenser ska vägas mot dess positiva konsekvenser. De positiva konsekvenserna avseende climateffekterna är globala och konsekvenserna på övriga miljöaspekter har lokal påverkan. Sammantaget bedöms vindparkens positiva konsekvenser i form av miljö-, klimat- och samhällsnytta överväga de negativa konsekvenserna, och de negativa konsekvenser som vindparken medför bedöms därmed vara acceptabla. De negativa konsekvenser som uppstår begränsas genom att Bolaget tillämpar skyddsåtgärder och andra åtaganden under alla vindparkens faser vilket säkerställer att markintranget inte blir större än nödvändigt och att hushållningen med naturresurser nyttjas på ett godtagbart sätt.

Den sammantagna miljöeffektsbedömningen för ansökt verksamhet är därför att; med de åtaganden i form av skyddsåtgärder och utformningsprinciper som redovisas i MKB

uppförs vindparken helt i enlighet med anspråken i miljöbalken och leder till ett så ekonomiskt och miljömässigt effektivt bidrag till det svenska energisystemet som möjligt.

De konsekvenser som beskrivs i figur nedan är de som i MKB bedömts kvarstå efter att föreslagna skadeförebyggande åtgärder vidtagits.

Miljöaspekt	Bedömda konsekvenser
Klimat effekter	Positiv konsekvens. Elenergin som produceras bidrar till elektrifiering av samhället och ersätter energilag som är skadligare för klimatet.
Säkerhet	Liten negativ konsekvens. Säkerhetsåtgärder vidtas i stor utsträckning vilket medför att risken att olyckor ska inträffa är mycket liten.
Ljud	Obetydlig konsekvens. Riktvärdet 40 dBA överskrids inte vid ljudkänsliga platser.
Rörliga skuggor	Obetydlig konsekvens. Beräkningar visar att med stoppreglering ligger skuggtiderna under 30 minuter på en dag och under rekommendationen om åtta timmar på ett år.
Friluftsliv och rekreation	Liten negativ konsekvens. Möjligheterna att fortsatt utöva friluftsliv och uppleva naturen påverkas inte, men upplevelsen kan komma att förändras. Det är framför allt upplevelsen av ostördhet som kommer att minska.
Naturmiljö	Liten negativ konsekvens. Verksamheten planeras på ett sådant sätt att områden som är känsliga för ingrepp eller hyser högre naturvärden undviks.
Fåglar	Liten negativ konsekvens, förutsatt att hänsyn tas i byggskedet så att negativ påverkan på fåglar minimeras.
Fladdermöss	Liten negativ konsekvens. En viss risk för kollisioner samt påverkan på fladdermössens habitat vid fåtal artrika områden inom projektområdet.
Fridlysta arter och naturvårdsarter	Obetydlig konsekvens. Särskild hänsyn har tagits vid planeringen av vindparkens layout och kommer att tas i byggskedet så att negativ påverkan på fridlysta arter och naturvårdsarter minimeras.
Yt- och grundvatten	Liten negativ konsekvens. Skyddsåtgärder gör att påverkan till stor del kan undvikas både på vattenförekomster och mindre vattendrag.
Landskapsbild	Liten förändring av landskapsbilden. Landskapet är glesbefolkat och synbarheten begränsad i den skogsklädda och kuperade terrängen.
Kulturmiljö	Liten negativ konsekvens. Kulturhistoriska lämningar finns i projektområdet och skyddsåtgärder vidtas för att inte påverka dessa. Två övriga kulturhistoriska kulturlämningar kan komma att påverkas av vindparken. Vindparken medför viss påverkan på upplevelsen av utpekat riksintresse för

	kulturmiljö, men vindparken är inte dominant i upplevelsen av kulturmiljön.
Transportinfrastruktur, försvar och telekommunikationer	Obetydlig konsekvens. Genom att skyddsåtgärder till berörda länkstråk inom projektområdet möjliggörs bedöms inga negativa effekter uppkomma på dessa.
Naturresurser	Positiv konsekvens. Den planerade vindparken kommer att nyttja vindresursen på ett effektivt sätt, tar förhållandevis lite mark i anspråk och är förenlig med skogsbruket.
Kemikalier och avfall	Obetydlig konsekvens. Vindparken genererar förhållandevis liten mängd kemikalier och avfall som hanteras genom tillämpbara skyddsåtgärder.
Avveckling och återställning	Liten negativ konsekvens. Material kommer att återvinnas och de irreversibla skadorna i naturen kommer att vara små.

En mer utförlig beskrivning och redovisning av förväntade konsekvenser för miljön och resurshushållningen redovisas i MKB, se avsnitt 6 i MKB.

6.2 Skyddsåtgärder

Under bedömning av respektive miljöeffekt i avsnitt 6 i MKB återfinns också punktlistor över vilka skyddsåtgärder Bolaget åtar sig att utföra.

6.3 Nollalternativet

Nollalternativet omfattar en förväntad utveckling av projektområdets befintliga markanvändning och övriga följd effekter, om ansökt verksamhet inte kommer till stånd. Nollalternativet är ett jämförelsealternativ och ska ställas i relation till konsekvenserna av den ansökta verksamheten:

- Markanvändningen kommer troligtvis inte förändras och området kommer fortsatt användas till skogsbruk.
- De konsekvenser som vindparken bedöms medföra uteblir.
- Enligt Energimyndigheten nationella strategi bör vindkraften i Kalmar öka från 1,1 TWh till 3,0 TWh. Det ansökta projektets elproduktion motsvarar 16 procent av länets återstående utbyggnadsbehov. Om vindkraftsanläggningen inte byggs försvåras möjligheten att uppnå utbyggnadsbehovet av vindkraft i ett mycket lämpligt område i Kalmar län, i elområde 4 där det råder underskott på el. Om vindkraftsanläggningen inte byggs måste ett tillskott på cirka 300 GWh förnybar elenergi lokaliseras på en annan plats eller utebli helt. Dessutom minskas möjligheten att pressa elpriset i Södra Sverige, som förväntas ha högre elpriser än norra Sverige.
- Ansökt vindkraftsanläggning kan bidra med en minskning på cirka 180 000 ton koldioxid om året. 180 000 ton motsvarar dubbelt så mycket som de totala utsläppen i Hultsfred. Elproduktionen från vindparken skulle räcka för att driva cirka 160 000 elbilar eller förse cirka 60 000 villor med hushållsel. Om vindkraftsanläggningen inte byggs uteblir dess mycket stora klimatnytta.

- Bolaget avsätter bygdemedel för lokala satsningar som gynnar hela bygden, exempelvis friluftsanläggningar, bygdegårdar, föreningslivet eller andra satsningar som önskas. Om vindkraftsanläggningen inte byggs får inte kommunens invånare och bygden tillgång dessa medel.
- De arbetstillfällena och regionala skatteintäkter som skulle genereras i samband med ansökt vindkraftsanläggnings byggnation, drift och avveckling uteblir.

7 GENOMFÖRDA SAMRÅD

MKB har föregåtts av ett så kallat avgränsningssamråd som genomförts enligt bestämmelser i 6 kap. 29-32 §§ miljöbalken. Samråd har hållits med;

- länsstyrelsen (i aktuellt fall Länsstyrelsen Kalmar);
- tillsynsmyndigheten (i aktuellt fall Länsstyrelsen Kalmar);
- de enskilda som kan antas bli särskilt berörda; samt
- de övriga statliga myndigheter och organisationer, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda.

Samrådsförfarandet har sammanställts och redovisas i en samrådsredogörelse, se Bilaga A, till MKB.

8 Tillåtlighet

8.1 Hänsynsregler

Iakttagande av de allmänna hänsynsreglerna

De förpliktelser som följer av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken iakttas. Nedan redovisas några exempel på hur Bolaget iakttar dessa hänsynsregler.

Kunskapskravet

Ansökan har föregåtts av omfattande utredningsarbete om lämpliga lösningar och metoder för byggnation och drift av den ansökta verksamheten. Bolaget och Njordgruppen har en bred erfarenhet av att utveckla vindkraftsprojekt. Denna kompetens har använts även för detta projekt.

Bolaget har därför både den erfarenhet och kunskap som behövs för att skydda människors hälsa och miljön mot skador eller olägenheter, som kan orsakas av verksamheten vid anläggningen.

Försiktighetsprincipen

Försiktighetsprincipen uppfylls genom att tekniska åtgärder, metodval, egenkontroll, val av kemiska produkter samt andra skyddsåtgärder och försiktighetsmått begränsar påverkan på yttre miljö och människors hälsa. Skadeförebyggande åtgärder beskrivs i miljökonsekvensbeskrivningen, vilken också innehåller ytterligare information om den planerade tekniska utformningen.

Bästa möjliga teknik

Bolaget eftersträvar en teknik som tillvaratar vindresursen så effektivt som möjligt samtidigt som miljöpåverkan blir så liten som möjligt. Slutligt val av vindkraftsmodell kan inte göras förrän i samband med att vindkraftsanläggningen upphandlas. Utvecklingen går fort och det finns skäl att tro att det kan komma nya verk på marknaden som är både effektivare och på andra sätt bättre än de som är tillgängliga idag. Genom att ansökan inte är låst vad gäller verkstyp och att det finns utrymme att förflytta verkens positioner något möjliggörs att bästa möjliga teknik kommer att utnyttjas.

Produktvalsprincipen

Produktvalsprincipen tillämpas vid inköp och användning av kemiska produkter som används i den sökta verksamheten. Bolaget väljer i görligaste mån miljömärkta och andra kemiska produkter, som med bibehållen funktion innebär lägst risk för skador på människors hälsa och på miljön.

Hushållningsprincipen

Vindkraftverk hushåller med resurser genom att dessa använder vinden som är en ren och oändlig resurs. Mycket av materialet i ett nedmonterat vindkraftverk kan återvinnas och platsen där vindkraftverket har varit lokaliserat kan återställas.

Produktionen av el från vindkraft bidrar dessutom till att energikonsumenterna kan hushålla med ändliga resurser.

Lokaliseringsprincipen

Bolaget bedömer att föreslagen lokalisering av den ansökta verksamheten är mycket lämplig såväl ur resurshushållnings som miljösynpunkt. Intrånget på andra intressen är, med hänsyn till de åtaganden Bolaget gör, begränsat. De genomförda lokaliserings- och alternativutredningarna visar att den valda platsen är fördelaktig. Nollalternativet skulle innebära att vindresursen inte utnyttjas och inte ersätter annan produktion som leder till utsläpp och avfall.

8.2 Tillåtlighet enligt 3-5 kap. miljöbalken

Den planerade verksamheten är inte oförenlig med några utpekade riksintressen enligt 3-4 kap. miljöbalken. Till exempel anges i MKB att genom vidtagna skyddsåtgärder för yt- och grundvatten bedöms inte närliggande Emåns vattensystem påverkas av den planerade verksamheten.

Årsproduktionen är beroende av vilken turbin som slutligen upphandlas. Ungefärliga beräkningar för den typ av verk som bedöms finnas på marknaden vid tiden för byggnation inom projektområdet indikerar en årlig produktion på 300 GWh. Det måste därför anses vara god resurshushållning att vindkraftsanläggningen byggs i enlighet med denna ansökan.

Den ansökta verksamheten bidrar inte till att någon miljö kvalitetsnorm inte kan uppfyllas.

8.3 Tillåtlighet enligt 7 kap. miljöbalken

Genom vidtagna skyddsåtgärder bedöms i MKB ingen påverkan uppstå på närliggande Silverån och Emån. Både Silverån och Emån utgör en del av Natura 2000-området Emåns vattensystem. Det finns således inte något hinder rörande tillåtligheten i förhållande till Natura 2000-områden.

Situationer där intrång i strandskyddat område kan bli aktuellt är exempelvis vid passager av vattendrag, för att undvika objekt med natur- eller kulturvärden eller om områdets topografi medför att det inte är ekonomiskt rimligt att undvika strandskyddat område. Exakt vilka områden inom projektområdet som kommer tas i anspråk fastställs i samband med den slutliga layouten. Byggnation av vindkraft inom ansökningsområdet är ett angeläget intresse som inte kan tillgodoses lika bra utan att strandskyddade områden tas i anspråk. Byggnationerna bedöms inte i någon nämnvärd omfattning hindra eller avhålla allmänheten från att beträda områden som omfattas av strandskydd. Vidare bedöms åtgärderna inte väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter. Strandskyddet utgör mot bakgrund av ovanstående inte något hinder mot tillåtligheten.

Åtgärderna inom strandskyddade områden bedöms mot bakgrund av ovanstående inte att påverka tillåtligheten av den ansökta verksamheten.

8.4 Sammanfattning av tillåtligheten

Bolaget anser att den sökta verksamheten är förenlig med miljöbalkens syfte och uppfyller de krav som kan ställas enligt miljöbalkens tillåtlighetsregler. Tillstånd i enlighet med ansökan kan därför meddelas.

9 MOTIVERING AV VILLKOR M.M.

Nedan berör Bolaget några av de förslag på villkor som framgår av avsnitt 2 ovan. Vissa av de föreslagna villkoren berörs ej då de är sedvanliga för vindkraftsanläggningar liknande den ansökta.

9.1 Ekonomisk säkerhet

Bolaget föreslår att det ställs en ekonomisk säkerhet om 1 695 000 kr per verk. Beloppet har tagits fram i dialog med en av marknadens största turbintillverkare som bedömer beloppet som rimligt för en framtida återställning och motsvarar ca 2% av beräknad etableringskostnad för ett verk. Säkerheten syftar till att trygga återställningsåtgärder som verksamheten kan kräva. Det är lämpligt att säkerheten kopplas till respektive vindkraftverk som uppförs.

Beloppet är framräknat utifrån ett exempel av återställande enligt följande:

- Demontage och borttransport av vindkraftsverkets alla delar: 750 000 kr
- Nedbilning av fundament till 0,5 m under marknivå inklusive borttransport av material: 190 000 kr
- Uppräkning med 2% per år i 30 år.

Återställandeåtgärderna ovan ska enbart ska ses som ett exempel för att underlätta fastställandet av ett belopp.

Beloppet är i linje med praxis.

9.2 Tillståndstid

Bolaget har ansökt om en tillståndstid om 40 år efter det att verksamheten har satts igång. Tidigvarande praxis har oftast varit att utfärda tillstånd med något kortare tillståndstid än vad som nu ansökas. Teknikutvecklingen går dock framåt i rask takt och nyproducerade vindkraftverk har en allt längre livslängd och utvecklingen har gått mot att livslängden blir allt längre. Bolaget anser därför att det är skäligt att fastställa en tämligen lång tillståndstid för att kunna ta tillvara möjligheten att så länge som möjligt producera förnyelsebar energi från de vindkraftverk som byggs.

9.3 Flyttmån

Bolaget har föreslagit en flyttmån av vindkraftverken om 100 meter. Detta är en skälig flyttmån i förhållande till projektområdets storlek och den praxis som utarbetats.

Genom villkor 8 säkerställs att buller- och skuggberäkningar genomförs för eventuellt justerade positioner i enlighet med detta föreslagna villkor.

9.4 Buller och skuggvillkor

De buller- och skuggvillkor som föreslås är i linje med praxis.

Bolaget föreslår att villkorens efterlevnad följs upp på sedvanligt sätt.

Bolaget har inte föreslagit något villkor rörande buller under anläggningsfasen. Bolaget anser att det inte behövs något villkor under denna begränsade period utan att Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggarbetsplatser kan tillämpas i tillsynen av anläggningsarbeten.

9.5 Fladdermöss

I MKB framgår att en minimerande skyddsåtgärd för att begränsa påverkan på fladdermöss är att införa en s.k. stoppreglering. Bolaget har därför, mot bakgrund av vad som framkommit i MKB, föreslagit en stoppreglering med hänsyn till fladdermöss. Villkorets utformning är i enlighet med praxis.

9.6 Avvecklingsfas

Bolaget föreslår ett sedvanligt villkor rörande avveckling och återställning. Bolaget föreslår att miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att godkänna den avslutningsplan som Bolaget ska lämna in enligt villkor 17.

Det kan också noteras att Bolaget i villkor 7 föreslagit att Bolaget ska återställa temporärt nyttjade markytor som använts under anläggningstiden, såsom upplags- och uppställningsplatser, snarast möjligt och senast ett år efter att anläggningsarbetet i sin helhet avslutats. För tydlighetens skull vill Bolaget poängtera att detta villkor inte omfattar kranplatser och lagringsplats, som kan behöva användas under driften av vindkraftsparken vid reparation, service och dylikt.

10 TIDPLAN

10.1 Tidplan för projektet

Bolaget har i sin tidplan beräknat att lagakraftvunnet tillstånd är erhållet under 2025. Därefter är planen att detaljprojektering och finansiering bör kunna genomföras under 2026, att byggnation därefter kan göras under 2027 och 2028. Denna preliminära tidplan leder fram till en idrifttagning runt 2029. Detta är dock en mycket preliminär tidplan och erfarenhetsmässigt så vet man att det kan bli fördröjningar, t.ex. har man i vindkraftsbranschen under senare år upplevt fördröjningar till följd av t.ex. covid, leveransproblem av komponenter och försenade elanslutningar.

10.2 Igångsättningstid

Bolaget yrkar att miljöprövningsdelegationen ska meddela att verksamheten måste ha satts igång 10 år efter att tillståndet vunnit laga kraft. Bolaget menar att 10 års igångsättningstid är skäligen med hänsyn till den verksamhet som tillståndet omfattar och att verksamheten dessutom är beroende av att extern part erhåller nätkoncession och konstruerar anslutningsledning. Genom att bevilja en 10 års igångsättningstid minskar också risken betydligt att Bolaget i ett senare läge behöver ansöka om förlängd igångsättningstid, vilket annars har varit vanligt förekommande inom vindkraftsbranschen de senaste åren.

Enköping den 7 oktober 2022

Njordr AB, genom

Niclas Erkenstål

Bilagor

1. Projektområde, översiktskarta
2. Teknisk beskrivning
3. MKB